БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

№ 48 (5972)
ФЕВРАЛИИН 26
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

Үнгэрһэн һунгуулиин кампанинуудай үеынхидэл адляар, парти болбол профессиональна союзуудтай, комсомолтой ба ажалшадай бусад организацинуудтай болон общественуудтай, хамтадаа һунгалтада ошожо ябана.

(Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) партиин Центральна Комитедэй хандалгаһаа).

Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Соведэй

ХАНДАЛГА

Профессиональна союзуудай бүхы гэшүүдтэ, бүхы эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэдтэ, инженернүүд ба технигүүдтэ, багшанар ба врачуудта, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ, наукын, литературын ба искусствын ажал-ябуулагшадта, советскэ эмхи зургаануудай албахаагшадта

Нүхэдүүд!

1950 оной мартын 12-то манай агуухэ Эхэ ороной гражданинууд Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Соведтэ депутадуудые һунгаха байна.

Профессиональна союзууд ба ажалшадай бусад организацинууд болон общественууд хадаа болохоёо байгаа һунгалтануудта, үнгэрһэн һунгалтануудтал адляар, Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) партитай нигта союз, единэ блок байгуулан хабаадажа байна.

ССР Союзай Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтанууд болбол Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро, агуухэ вождь ба багша—нүхэр Сталинай гениальна ударидалгаар советскэ арадай туйлаһан манай орон доторхи коммунистическэ байгуулалтын гайхамшагта ехэ илалтануудай оршон байдалда үнгэрхэ байна. Арадай ажахын ба социалистическэ культурын бүхы һалбаринууд шэнэ хүсэтэ дэбжэлтэ дээрэ байна. Коммунистическэ парти түрүүтэй советскэ хүнүүд дайнай һүүлэй сталинска табанжэлые болзорһоонь урид дүүргэхын тулада хүсэ шадалаа ба ажалаа гамнанагүй.

Һунгалтанууд болбол Ленин—Сталинай агуухэ партида арад ниитын этигэлэй улам ехээр ургаһан оршон байдалда, советскэ арадай морально-политическэ нэгэдэлэй саашадаа бэхижэһэн оршон байдалда үнгэрхэ байна.

Советскэ байгуулалтын бата бэхи үндэһэ һуури болгошо Коммунистическэ партиин политика хадаа манай Эхэ ороной экономическа хүсэ шадалай таһалгаряагүй ургалтые, арадай материальна тэниглэн байдалай ба культурна хэмжээнэй хэлбэришэгүй дэбжэлтые хангана гэжэ олон миллион ажалша ниитэ өөһэдынгөө ажабайдал дээрэһээ этигэн үнэншөө.

Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро манай орон хүсэн түгэлдэр индустриально-колхозно держава болоо. Кризисүүдые ба, хүдэлмэригүйдэлгые, ниитэ зоной үгырэл ба хооһоролгые мэдэхэгүй социалистическэ общество СССР дотор байгуулагдаа. Ажалшадай шанга шадалтай ба культурна ажабайдал хангаха бүхы условинууд байгуулагдаа. Ахадүүгэй хани харилсаан соо Советскэ Союзай бүхы арадуудай творческо хүсэн бадарна. Зориг бадаруулагша советскэ патриотизм манай ороной бүхы ажалшадые олонациональна нэгэ бүлэ болгон нигтаруулаа.

Социализмын агуухэ туйлалтанууд СССР-эй Конституци дотор хуулита ёһоор батадхагдаа, тэрэ Конституцые манай арад тэрээнэй гениальна зохёогшын хүндэлэлдэ—Сталинска Конституци гэжэ инагаар нэрлэһэн байна. Гүрэнөө хүтэлбэрилгэдэ үргэн олон ажалша ниитын эдэбхитэй хабаадалгые хангадаг советскэ байгуулалтын социалистическэ, бодото арадай демократизм СССР-эй Конституци дотор айхабтар эли тодоор бэелүүлэн харагдана.

Немецко-фашистска булимтарагшадта ба японско империалистнуудта эсэргүү Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайн хадаа советскэ олониитын ба гүрэнэй байгуулалтын дабагдашагүй бата бүхэ хүсые ба агуухэ булюу һайн зүйлнүүдые тодоруулан харуулаа. Советскэ арад өөрынгөө социалистическэ Эхэ ороной эрхэ сүлөөе ба бэеэ даанхай байдалые аршалан хамгаалһан ба хүн түрэлтэниие фашистска боголшолгын аюулһаа абарһан байна. Манай түрэл советскэ гүрэнһөө бата бэхи ба хүсэ ехэтэй гүрэн дэлхэй дээрэ байгаагүй ба байхагүй. Энээнэйнгээ түлөө бидэнэр Коммунистическэ партиин сэсэн мэргэн политикада, арадуудай агуухэ вождь нүхэр Сталинда уялгатайбди.

Профессиональна союзууд хадаа Ленин—Сталинай партиин политикые халуунаар һайшаадаг ба дэмжэдэг байна, тиин һунгалтын үдэр коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудта голосуудаа нэгэн һаналтайгаар үгэхыень бүхы ажалшадые уряална.

1946 оной февралиин 9-дэ хэлэһэн түүхэтэ үгэ соогоо нүхэр Сталинай хараалһан, манай орон дотор коммунизм байгуулгын агуухэ программаар зоригжуулагдаһан советскэ арад дайнай һүүлэй табанжэлые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэжэ байна. СССР-эй хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай 90-һээ дээшэ процентнь бүгэдэарадай социалистическэ мүрысөөндэ хабаадажа, социализм байгуулгын энэ шалгарһан коммунистическэ методэй үндэһэ һуури дээрэ арадай ажахын бүхы һалбаринуудта улам бүри шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлана.

Эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба технигүүд, наукын ба культурын хүдэлмэрилэгшэд хадаа дайнай һүүлэй үедэ манай социалистическэ промышленностиин ба транспортын туйлаһан тон ехэнүүд амжалтануудаар омогорхоно. СССР-эй профессиональна союзуудай гэшүүд болбол эдэ амжалтануудай үдэрһөө үдэртэ арьбажахын тулада, манай арадай ажахын урагшаа үшөө үндэр ехэ темптэйгээр дабшахын тулада мүн саашадаашье шэн зоригтойгоор ажаллаха байна.

Һунгалтануудай болоходо коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудта голосуудаа үгэхэдөө, профессиональна союзай гэшүүд хадаа бүхы арадай ажахын үндэһэ һуури болгошо социалистическэ промышленностиин саашанхи бадаралтын түлөө, социалистическэ транспортын саашанхи дэбжэлтын түлөө голосовалха байна.

Социалистическэ хүдөө ажахы дайнай һүүлэй жэлнүүдтэ гайхамшагта ехэ амжалтануудые туйлаа. Жэлһээ жэлдэ ургаса ехэ болоно, колхозууд ба совхозууд таряа талха, техническэ культурануудые, малажалай продуктнуудые улам бүри ехээр үгэнэ. Газартаряалангай ба малажалай олон мянган түрүүшүүл Социалистическэ Ажалай Геройн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртөө, орденуудаар шагнагдаа. Байгаалиие шэнэдхэн хубилгаха сталинска түсэб ба малажалые хүгжөөхэ гурбанжэлэй түсэб бодото дээрээ амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байна. Советскэ гүрэн болбол хүдөө ажахые эгээл түрүү техникээр улам бүри ургажа байгаа хэмжээгээр зэбсэглэжэ, тэрээндэ угаа ехэ туһаламжа хүргэнэ.

Советскэ профсоюзууд хадаа хүдөө ажахын саашанхи дэбжэлтэдэнь Коммунистическэ партида ба Советскэ гүрэндэ бүхы хүсөөрөө туһалха ябадалые өөрынгөө уялга гэжэ тоолоно.

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй кандидадуудта голосуудаа үгэхэдөө, профессиональна союзуудай гэшүүд хадаа социалистическэ газартаряалангай шэнэ шэнэ амжалтануудай түлөө, колхозно байгуулалтын саашанхи бадаралтын түлөө, манай орон дотор эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэг дэлбэг болгохын түлөө голосовалха байна.

Коммунистическэ парти ба советскэ правительство хадаа арадай ажана тэниглэн байдалые һайжаруулха тушаа эсэшэ сусашагүй анхарал оролдолгоёо гаргана. Капиталистическэ оронуудта хүдэлмэригүйдэлгын ба ажалша ниитын үгырэл ядаралай ургажа байхадань, манай орон дотор ажабайдал үдэр ерэхэ бүри улам һайн боложо байна. Советскэ хүнүүд үглөөдэртөө батаар найдана. Ороной арадай ажахын дэбжэлтэ хадаа ажалшадай ажабайдалай хэмжээе хэлбэришэгүйгөөр дээшэлүүлнэ гэжэ тэдэнэр харана. Советскэ Союз дотор арадай ажана тэниглэн байдалай ургалта—социалистическэ обществын хүгжэлтын хуули ёһон мүн.

Ажахын социалистическэ системын ашаар советскэ хүнүүдтэ кризисэйшье, хүдэлмэригүйдэлгыншье ба тэрээнтэй холбогдон ажалша ниитын айхабтар ехээр үгырэлгын аюул тохёолдохогүй байна. Манай орон дотор хүдэлмэришэлэй ба албахаагшадай тоо жэлһээ жэлдэ ургажа байна. Ганса 1949 ондо хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай тоо 1948 онтой сасуулбал 1,8 миллион хүнөөр олон боложо, дайнай урдахи, 1940 оной, хэмжээе 15 процентээр үлүүлээ.

СССР дотор ажалай бүтээсын дээшэлһэнэй үндэһэ һуури дээрэ хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай салин хүлһэ таһалгаряагүй ургана.

Карточна системые болюулга, үргэн хэрэглэлэй эд товарнуудай сэнгүүдые химдаруулга, городто ба деревнидэ советскэ худалдаа наймаае үргэдхэлгэ хадаа ажалшад тушаа сталинска анхаралай эли тодо гэршэ баримта мүн. Шухала эд товарнуудые арадай хэрэглэлгэнь үнгэрһэн жэлдэ дайнай урдахи хэмжээе үлүүлээ. Гэр байрын барилга улам бүри үргэн далайсатай боложо байна.

Советскэ правительство болбол социальна мүнхэлэлгэдэ угаа ехэ мүнгэ зөөри гаргашална. Бүхы ажалшад түлөөһэгүй медицинскэ туһаламжа хэрэглэнэ, гүрэнэй хүзүүн дээрэ жэл бүриин амаралта абана. Олон миллион хүдэлмэришэд ба албахаагшад санаторинуудта ба амаралтын гэрнүүдтэ ошохо түлөөһэгүй ба хүнгэлэлтэтэй путевконуудые абана. Үхибүүдэй эмхи зургаануудые хангахын тулада, үбшэлһэн хүнүүдтэ, дайнай ба ажалай инвалидүүдтэ, олон үхибүүдтэй эхэнүүдтэ туһаламжа үгэлгэдэ зорюулагдан олон миллиард түхэриг гаргашалагдана. Эхэ болоһон эхэнэрнүүд советскэ гүрэнэй тусгаар анхаралаар хүреэлэгдэнхэй юм.

Советскэ хүнүүд болбол арадай ажабайдалай шухала хэрэгсэлнүүд тушаа эсэгын анхаралайнь түлөө Коммунистическэ партида, түрэл ба инаг Сталинда халуун баясхалан хүргэнэ.

Ажалшадай материальна тэниглэн байдалай саашадаа дээшэлхын түлөө тэмсэлдэнь Коммунистическэ партида ба Советскэ гүрэндэ бүхы хэмжээгээр туһалха гээшэ—профессиональна союзуудай түрэл ба шухала хэрэг мүн. Арадай интересүүдһээ дээшэ юуншье тэрээндэ байхагүй гэжэ өөрынгөө бүхы ажал-ябуулгаар харуулһан, Ленин—Сталинай партиин политикые халуунаар һайшааха ба бүхы хэмжээгээр дэмжэхэ зуураа, советскэ профсоюзууд хадаа коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудта голосуудаа үгэхыень бүхы ажалшадые уряална. Сталинска блогой кандидадуудта голосуудаа үгэхэ гээшэ—энэ хадаа арадай материальна тэниглэн байдалай саашанхи дэбжэлтын түлөө, городой ба деревниин бүхы ажалшадай улам бүри жаргалтай ба баян ажабайдалай түлөө голосовалха гэһэн удхатай.

Манай агуухэ Эхэ орон—дэлхэй дээрэ эгээл түрүү культурын орон мүн. Советскэ наука гайхамшагта ехэ амжалтануудые туйлаа. Манай ороной газаа тээхи наукын туйлалтануудые тон ойрын сагта хүсэхэ ба үлүүлэн гараха гэһэн — нүхэр Сталинай заабариие хүтэлбэри болгон, советскэ эрдэмтэд хадаа ажалшадай аша туһада зорюулагдаһан шэнэ шэнэ нээлтэнүүдээр Эсэгэ оронойнгоо наукые баяжуулна.

Коммунистическэ парти ба советскэ правительство хадаа ажалшадай культурна хэмжээнэй ургалта тушаа эсэшэ сусашагүй анхарал оролдолгоёо гаргана. Советскэ интеллигенциин зэргэнүүд олошоржо байна. Хүдэлмэришэн ангиин техническэ хэмжээе инженерно-техническэ ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй хэмжээндэ хүргэхэ гэһэн — нүхэр Сталинай табиһан зорилго амжалтатайгаар шиидхэгдэжэ байна. Ганса һүүлэй хоёр жэлдэ арба миллион хүдэлмэришэд техническэ мэргэжэлээ дээшэлүүлээ. Долоон жэлэй ба дунда һургуулиин эрдэмтэй болоһон хүдэлмэришэдэй тоо жэл ерэхэ бүри олон болоно. Сталинска шангай лауреадуудай тоодо — үйлэдбэриин стахановецуудай-новаторнуудай олон зуун нэрэнүүд бии.

Арадай гэгээрэлэй талаар Советскэ гүрэнэй туйлаһан амжалтанууд айхабтар ехэ байна. Бүгэдэниитын долоон жэлэй уялгата һуралсал бэелүүлэгдэжэ байна. Дайнай һүүлэй жэлнүүдтэ городуудта ба хүдэлмэришэнэй тосхонуудта хэдэн мянгаад шэнэ һургуулинууд, библиотекэнүүд, клубууд байгуулагдаа. Ганса профессиональна союзууд тон олон культурна эмхи зургаануудтай — 8 мянга шахуу клубуудтай ба культурын ордонуудтай, 70 мянган улаан булангуудтай, 5 мянгаһаа дээшэ киноустановконуудтай байна.

Ажалша эхэнэрнүүдэй ургажа байгаа олониитын эдэбхинь, хүтэлбэрилхы тушаалнуудта тэдэниие дэбжүүлгэ хадаа советскэ культурын ургалтын, советскэ байгуулалтын бодото демократизмын эли тодо жэшээ мүн. Советскэ засаг хадаа олониитын-политическэ, үйлэдбэриин ба культурна ажал-ябуулгын бүхы һалбаринуудта эрэшүүлтэй адли тэгшэ эрхые эхэнэрнүүдтэ олгоһон, түрүү наука ба техникые шудалхын тулада, өөһэдынгөө хүсэнүүдые ба бэлигые бүхы талаарнь хэрэглэхын тулада тэдэнэртэ бүхы условинуудые байгуулһан байна. Эхэнэрнүүд хадаа ороной дээдэ һургуулитай бүхы мэргэжэлтэдэй хахадынь шахуу болоно. Хэдэн арбаад мянгаад эхэнэрнүүд предприятинуудые, нютагай советскэ органуудые, культурна эмхи зургаануудые хүтэлбэрилнэ, профсоюзуудта харюусалгатай хүдэлмэри хэнэ.

Манай орон дотор шэнэ хүн урган хүмүүжээ, тэрэнэй эгээл дээдэ уялгань хадаа Эхэ орондоо заха хизааргүй үнэн сэхээр алба хэлгэ мүн. Советскэ хүнүүдэй идейнэ ба культурна ургалта — ажалша ниитын дунда большевистскэ партиин эсэшэ сусашагүйгөөр ябуулдаг угаа ехэ хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин аша үрэ мүн.

Эгээл тиимэһээ профессиональна союзууд болбол культурна байгуулалтын хэрэгтэ Ленин—Сталинай партиин политикые үнэн сэхээр бэелүүлэгшэнь байһан тулада, бүхы хүдэлмэришэд ба албахаагшадта иимэ уряалтайгаар хандана: коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудта голосуудаа үгэхэдөө, тэрээгээрээ таанар манай түрүү социалистическэ культурын саашанхи һалбаран бадаралтын түлөө голосовалха байнат.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнда манай арадай туйлаһан бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалта, Советскэ гүрэнэй хүсэ шадалай хэлбэришэгүй бэхижэлтэ, тэрэнэй эб найрамдалда дуратай гадаадын политика хадаа Советскэ Союзай уласхоорондын нэрэ хүндые үшөө дээшэнь үргөө.

Арадуудай эб найрамдалай ба хани барисаанай сталинска политика болбол шэнэ дайнай империалистическэ үүдхэгшэдтэ эсэргүүсэн, эб найрамдалай ба демократиин түлөө тэмсэжэ байгаа олон зуун миллион хүнүүдые манай Эхэ ороние тойруулан нигтаар жагсаана. Советскэ Союзай толгойлжо байгаа эб найрамдалай, демократиин ба социализмын лагерь үдэр ерэхэ бүри бэхижэнэ. Энээн тухай эб найрамдалай тала баригшадай хүсэтэ хүдэлөөнэй зэргэнүүдэй ургалта ба эмхидэлэйнь дээшэлэлтэ гэршэлжэ үгэнэ. Социалистическэ замда батаар ороһон Европын ба Азиин арадай демократиин оронууд өөрынгөө шэнэ ажабайдалые зохёон байгуулгада улам ехэ амжалтануудые туйлана. Феодальна реакциин хэдэн зуун жэлэй дарлалтые ба хариин империализмын богоолшолгые өөрһөө зайлуулан хаяһан оломиллионно хитад арадай агуухэ илалтанууд, тэрэшэлэн эб найрамдалда дуратай Германска демократическа республикые тогтоолго хадаа эб найрамдалай, демократиин ба социализмын хүсэнүүдэй бэхижэлтын шухалын шухала фактор мүн.

СССР-эй профессиональна союзууд болбол Ленин—Сталинай партиин ба советскэ правительствын гадаадын политикые халуунаар һайшаана, бүхы хэмжээгээр дэмжэнэ. Хүдэлмэришэн ангиие бутаргагшадта ба тэрээндэ урбагшадта — американска ба, английска профсоюзуудай реакционно толгойлогшодто эсэргүүсэн, шэнэ дай үүдхэгшэдтэ эсэргүүсэн, хүдэлмэришэнэй уласхоорондын хүдэлөөнэй нэгэдэлые бэхижүүлхын түлөө өөрынгөө эдэбхитэй тэмсэлээр советскэ профессиональна союзууд хадаа бүхы хүн түрэлтэнэй интересүүдтэ таарадаг, эб найрамдалай сэсэмэргэн политикые бэелүүлхэдэнь манай түрэл гүрэндэ туһална.

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудта голосуудаа үгэхэдөө, СССР-эй хүдэлмэришэд ба албахаагшад болбол гадаадын сталинска политикын түлөө, шэнэ дайнай империалистическэ үүдхэгшэдэй хара муухай хүсэнүүдые эб найрамдалай, демократиин ба социализмын хүсэнүүдэй илан мандахын түлөө голосовалха байна.

Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро ябажа гараһан тэмсэлэй ба илалтануудайнгаа алдарта замые советскэ арад угаа ехэ ханалтайгаар ба омогорхолтойгоор эрьен харана.

Дайнай хүшэр хүндэ шалгалтануудай жэлнүүдтэ ба амгалан сагай зохёон байгуулгын жэлнүүдтэ Коммунистическэ парти болбол олониитын дайшалхы, шалгарһан хүтэлбэрилэгшэнь, манай бүхы илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ байһанаа харуулаа.

Советскэ хүнүүд болбол өөрынгөө правительствода, большевистскэ партида, ажалшадай гениальна вождь, багша ба хани нүхэр агуухэ Сталинда хизааргүй дура инаглалаар, үнэн сэхэ байлгаар ба этигэл найдабаряар түгэс байна.

Нүхэр Сталин — манай бүхы илалтануудай туг мүн. Сталинай нэрэ — манай арадта, бүхы дэлхэй дээрэхи простой хүнүүдтэ эгээл хүндэтэй ба дүтэ байна. Советскэ хүнүүдэй сээжэ зүрхэнь коммунизмын замаар манай орониие этигэлтэйгээр хүтэлжэ ябаһан агуухэ Сталинда халуун инаглалаар ба баяр баясхалангаар билтарма дүүрэн байна.

СССР-эй профессиональна союзууд болбол Ленин—Сталинай партиин политикые, манай ороной хүдэлмэришэн ангиин ба бүхы ажалшадай шухалын шухала, үндэһэн интересүүдые харюулдаг политикые эдэбхитэйгээр бэелүүлхэ гээшэ манай арюун уялга ба нэрэ хүндын хэрэг мүн гэжэ ходо доо тоолодог байгаа, тооложо байна. Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро советскэ профсоюзууд хадаа шүүмжэлэлэй ба өөрыгөө шүүмжэлгын шалгарһан большевистскэ методые хэрэглэжэ, өөрынгөө бүхы хүдэлмэриин хэмжээе бүхы аргаар дээшэлүүлхэ, СССР-эй ажахын ба культурын саашанхи дэбжэлтын түлөө, ажалшадай материальна тэниглэн байдалай хэлбэришэгүй ургалтын түлөө, коммунизмын илалтын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэхэ байна.

Профессиональна союзуудай гэшүүд, Советскэ ороной бүхы ажалшад хадаа СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтануудые социалистическэ мүрысөөнэй шэнэ дэбжэлтээр, манай агуухэ социалистическэ Эхэ ороной аша туһада ажалай ниитэ габьяагаар тэмдэглэхэ гэжэ найдажа байһанаа Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет мэдүүлнэ.

Нүхэдүүд!

Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет хадаа 1950 оной мартын 12-то булта дээ, нэгэн хүн шэнгеэр, СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтануудта ерэжэ, коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудта голосуудаа нэгэн һаналтайгаар үгэхыень бүхы эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэдые, инженернүүд ба технигүүдые, багшанар ба врачуудые, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдые, наукын, литературын ба искусствын хүдэлмэрилэгшэдые, советскэ эмхи зургаануудай албахаагшадые уряална.

СССР-эй Верховно Соведтэ депутадуудые һунгаха хүндэтэ эрхэеэ эдлээгүй нэгэшье хүдэлмэришэн ба албахаагша байха ёһогүй.

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудта голосуудаа үгэхэдөө, СССР-эй ажалшад болбол большевистскэ партиие тойрон, агуухэ вождь ба багша — нүхэр Сталиние тойрон өөһэдынгөө зэргэнүүдые үшөө нигтаар жагсааха байна.

ҺУНГАЛТАНУУДТА БУЛТАДАА ХАБААДАЯ!

Манай алдарта Советскэ Эхэ орон мандаха болтогой!

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блок мандаха болтогой!

Героическа советскэ арад мандаха болтогой!

Советскэ арадай бүхы илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ — Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) парти мандаха болтогой!

Бүхы ажалшадай агуухэ вождь, багша ба хани нүхэр, манай түрэл ба инаг нүхэр Сталинай сэсэн мэргэн ударидалга доро — коммунизм тээшэ урагшаа!

Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет.

Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунистическэ Союзай Центральна Комитедэй

ХАНДАЛГА

Бүхы залуу һунгагшадта, комсомолецуудта ба комсомолкануудта

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Советскэ Союзай залуу һунгагшад, хүбүүд ба басагад 1950 оной мартын 12-то манай ороной бүхы гражданинуудтай хамтадаа, Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Советдэ депутадуудые һунгахань.

Советскэ залуушуул хадаа СССР-эй Верховно Советдэ һунгаһан үнгэрэгшэ һунгалтануудта коммунистическэ партиин уряагаар, коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудта нэгэн һаналаар голосуудаа үгэһэн юм.

Ленинско-сталинска комсомол хадаа болохоёо байгаа һунгалтануудта, 1937 ба 1946 онуудай һунгалтануудта адляар, большевигүүдэй героическа партитай нигта союз байгуулан, коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй ниитэ, единэ блок байгуулан хабаадажа байна.

Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунистическэ Союзай Центральна Комитет болбол 1950 оной мартын 12-то манай агууехэ арадай эрхим хүбүүд ба басагадта — коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудта голосуудаа үгэхыень комсомолецууд ба комсомолкануудые, манай ороной бүхы залуу һунгагшадые уряална.

Манай инаг Эхэ ороной хүсэ шадал жэлһээ жэлдэ ургажа ба бэхижэжэ байна. СССР-эй ажалшад коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро, нүхэр Сталинай сэсэмэргэн хүтэлбэреэр, советскэ засагай жэлнүүдтэ асари ехэ илалтануудые туйлаа. Манай Эхэ орон гээгдэнги орон байһан аад, мүнөө түрүү болоо, аграрна орон байһанаа — хүсэн түгэс индустриально-колхозно держава болоо. Советскэ арад дэлхэй дээрэ анха түрүүн социалистическэ общество байгуулаа. Мүлжэгшэ ангинууд манайда усадхагданхай, хүнийе хүнэй мүлжэлэг ябадал хэтэдээ үгы хэгдээ. Социалистическэ байгуулалта хадаа СССР-эй ажалшадай ажана тэниглэн байдалай ба культурын ургаха хизааргүй ехэ арга боломжонуудые хангаа. Советскэ Союзай хүдэлмэришэд, таряашад, интеллигенци манай социалистическэ обществын алдар солын тулада, хани барисаата харилсаанай үндэһэ һуури дээрэ ажаллана. Советскэ общество дотор арадай эбдэршэгүй бата морально-политическэ нэгэдэл мандуулагдаа. Большевистскэ парти болбол ленинско-сталинска национальна политикын үндэһэ һуури дээрэ Советскэ Союзай бүхы арадуудые единэ, ахадүүгэй бүлэ болгожо эмхидхэн жагсаагаа. Нүхэр Сталинаар зоригжуулагдагша, СССР-эй арадуудай агууехэ хани барисаан хадаа манай Эхэ ороной хүсэ шадалай ба илагдашагүйн гол шухала эшэ үндэһэнүүдэй нэгэн болоо. Советскэ арад коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро, нүхэр Сталинай ударидалгаар, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалта туйлаа, өөрынгөө инаг Эхэ ороной нэрэ түрэ, эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдалые аршалан хамгаалаа, хүн түрэлтэнийе фашистска богоолшолгын аюулһаа абараа.

Большевигүүдэй агууехэ партяар, түрэл ба инаг нүхэр Сталинаар зоригжуулагдагша советскэ залуушуул, комсомолецууд ба комсомолканууд социализм байгуулагшадай түрүүшын зэргэнүүдтэ хододоо ябана. Бүхы советскэ арадтай хамтадаа манай залуушуул ороноо социалистическэ ёһоор шэнэдхэн байгуулхын түлөө героическаар тэмсэбэ. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ комсомолецууд ба залуушуул болбол зэбүүн муухай дайсанийе илахын тулада фронт дээрэ баатар габьяатайгаар дайлалдаһан ба тыл дотор шэн зоригтойгоор ажаллаһан байха юм. Дайнай хойто тээхи үедэ советскэ Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые саашадань бэхижүүлхэ хэрэгтэ манай залуушуул бүхы хүсэеэ үгэжэ байна.

Залуу һунгагшад!

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудта голосуудаа үгэхэдөө, бидэнэр болбол социалистическэ Эхэ орондоо дүлэтэ халуунаар инагладагаа, манай түрэл коммунистическэ партида ба манай сэсэн мэргэн эсэгэ, багша агууехэ Сталинда гүн ехээр этигэдэг, хизааргүй үнэн байдагаа, социалистическэ гүрэнөө саашадань бэхижүүлхын түлөө, манай орон дотор коммунизмын илан мандахын түлөө үнэн сэхээр тэмсэхээр бэлэн байдагаа үшөө дахин элирхэйлэн харуулхабди.

Советскэ арад хадаа коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро ябажа, дайнай хойто тээхи үедэ Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай арадай ажахые ба культурые һэргээн бодхоохо, саашадань хүгжөөхын түлөө илалта түгэсөөр тэмсэнэ. 1946 оной февралиин 9-дэ һунгагшадай суглаан дээрэ хэлэһэн түүхэтэ үгэ соогоо нүхэр Сталинай тодорхойлон зааһан, коммунистическэ байгуулалтын агууехэ программые советскэ арад айхабтар ехэ үүсхэл эдэбхитэйгээр бэелүүлжэ байна. Городой ба деревниин залуу ажалшад дайнай хойто тээхи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөнэй түгые дээрэ барижа ябана.

Советскэ арад хадаа дайнай хойто тээхи үедэ социалистическэ байгуулалта дээрэ, советскэ арадай культура ба ажана тэниглэн байдалые улам дэбжүүлхэ хэрэгтэ онсо гайхамшаг шэнэ амжалтануудые туйлаа. СССР-эй промышленность болбол дайнай урда тээхиһээ мүнөө нилээд үндэр дээдэ хэмжээндэ, мүн 1950 ондо — дайнай һүүлэй табанжэлэй һүүлшын жэлдэ гэжэ табанжэлэй түсэбөөр хараалагдаһанһаа үндэр дээдэ хэмжээндэ хүдэлмэрилжэ байна. Социалистическэ хүдөө ажахы мүн лэ ехэ амжалтануудые туйлаа. Колхозно байгуулалта өөрынгөө агууехэ хүсые ба бата мүнхые дахин харуулаа. Колхозууд, машинно-тракторна станцинууд ба совхозууд дайнай хүндэ хүшэр хойшолонгүүдые дабажа гараад, хүдөө ажахын хүгжэлтые улам арбилхажа байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ орооһото культурануудай ургасань дайнай урда тээхи хэмжээе үлүүлээд, 1950 ондо гэжэ табанжэлэй түсэбөөр тогтоогдоһон хэмжээнүүдтэ хүрүүтэй байна. Тиимэ болохолоороо, хүдөө ажахыдахи таряанай проблемэ шиидхэгдээ. Ниитын малажал нилээд хүгжөөгдөө. **Байгаалийе шэнэдхэн хубилгаха сталинска түсэб амжалтатайгаар бэелүүлэгдэнэ.**

Ленин — Сталинай парти хадаа илаһан социализмын ороной хүдэлмэришэд, таряашад ба интеллигенциин ажабайдалай материальна ба культурна хэмжээнэй хэлбэришэгүй ургалта хангаа. Ажалшадай ажабайдал бүри түгэс ба баян боложо байна. Советскэ Союзай хүдэлмэришэд ба албахаагшадай бодото салин хүлһэн саг үргэлжэ ургана, советскэ таряашадай олзо доходынь ехэ болоно. Шухала эд товарнуудые арадай хэрэглэлгэнь дайнай урдахи хэмжээе үлүүлээ. Манай ороной бүхы арадуудай удхаараа социалистическэ, формоороо национальна культурань Сталинска Конституциин наран доро һалбаран мандажа байна. Советскэ залуушуул хадаа коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро Советскэ Союзай арадуудай туйлаһан бүхы һайн һайхан туйлалтануудые үргэнөөр ашаглана.

Социалистическэ ажахын ба культурын хүсэн түгэлдэр дэбжэлтэ, СССР-эй *ажалшадай* ажана тэниглэн байдалай ургалта болбол советскэ социалистическэ байгуулалтын агууехэ бата мүнхэ хүсэнэй ба үнэхөөр арадай шанартайн, түс байгуулалтамнай капиталистическэ байгуулалтаһаа хэмжээлэшэгүй булюу һайн байһанай эли тодо гэршэ мүн. Советскэ засаг хадаа арадай интересүүдһээ ондоо интересүүд гэжэ мэдэхэгүй, үнэхөөр арадай засаг юм.

Залуу һунгагшад!

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудта голосуудаа үгэхэдөө, бидэнэр болбол манай ороной экономическа хүсэ шадалай саашанхи бэхижэлгын түлөө, социалистическэ культурын ба ажалшадай ажабайдалай хэмжээнэй саашанхи ургалтын түлөө Ленин — Сталинай партиин хүтэлбэри доро тэмсэхээр хододоо бэлэн байдагаа үшөө дахин харуулха байнабди.

Советскэ гүрэн — дэлхэй дээрэхи эгээн демократическа гүрэн мүн. Советскэ арад — өөрынгөө ажабайдалай, өөрынгөө хуби заяанай бүрин эрхэтэ эзэн, өөрынгөө социалистическэ гүрэнийе өөрөө захирдаг байна. СССР-эй бүхы гражданинуудтал адляар, советскэ залуушуул политическэ бүхы эрхэнүүдые эдлэнэ. Коммунистическэ парти, советскэ правительство болбол залуушуулые гүрэнэй органуудтахи, арадай ажахын ба культурна байгуулалтын бүхы һалбаринуудтахи хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ, Советскэ Армиин ба Уһан-Сэрэгэй Флодой командна тушаалнуудта зоримгойгоор дэбжүүлнэ. Манай залуушуулда олон тоото ниитын организацинууд, өөрын газетэнүүд, журналнууд, номой хэблэлнүүд бии. Манай ороной басагад ба эмэгтэйшүүл хадаа эрэшүүлтэй адли эрхэтэй, тиин советскэ гүрэнэй үйлэдбэриин, олониитын-политическэ ба культурна ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадана. Манай социалистическэ общество доторхи гражданин бүхэнэй зэргэнь зөөри шадалаар бэшэ, национальна уг гарбалаар бэшэ, тушаалаар бэшэ, харин өөрынь шадабаринуудаар, өөрынь ажалаар тодорхойлогдодог байна. Хамаг юумэн арадта хамаатай байдаг газарта, ажалшад хадаа өөрынгөө ажабайдалай бүрин эрхэтэ эзэдынь байдаг газарта — манай орон дотор ажаһууха ба ажаллаха гээшэ агууехэ зол хуби мүн.

Залуу һунгагшад!

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудта голосуудаа үгэхэдөө, бидэнэр болбол советскэ социалистическэ демократиие большевигүүдэй партиин хүтэлбэри доро улам саашадань хүгжөөхэ ба батадхаха гэһэн хүсэтэ ехэ эрмэлзэлээ харуулха байнабди.

Советскэ залуушуул болбол илаһан социализмын орон дотор, агууехэ Сталинска үедэ ажаһуудаг ба ажалладаг байһандаа омогорхоно. Манай залуушуул өөһэдынгөө творческо хүсэнүүдые, шадабаринуудые, оюун бэлигүүдые бадаруулхын тула шухала бүхы арга боломжонуудтай. Коммунистическэ парти, залуушуулай инаг багша ба агууехэ хани нүхэр Сталин хадаа советскэ залуушуулые ленинизмын агууехэ идеянүүд дээрэ, советскэ дүлэтэ патриотизмын, Эхэ орондоо хизааргүй үнэн байлгын үзэлөөр, коммунизмын үзэлөөр хүмүүжүүлээ, хүмүүжүүлжэ байна. Советскэ патриодуудай залуу үетэд эрэлхэг ба бата хатуугаар, өөһэдынгөө хүсэнүүдтэ этигэлээр, коммунизм байгуулха замдахи алибаа бэрхэшээлнүүдые ба хаалта боолтонуудые дабажа шадахаар хүмүүжүүлэгдэнэ. Коммунистическэ парти, нүхэр Сталин хадаа капиталистическэ оронуудай мүлжэлгөөр ба эрхэгүй байдалаар дарагдаһан залуушуулай мэдэхэгүй ба мэдэхыншье аргагүй перспективэнүүдые манай залуушуулай урда нээжэ үгөө.

Манай ороной залуу үетэд хадаа дарлалта хүшэ хүртэшэгүй ажал гээшые үзөөгүй юм. Социалистическэ байгуулалта хадаа хүдэлмэригүйдэлгэдэ — капитализмын энэ зайлашагүй дахуулда, хүдэлмэришэн ангиие зобоолгодо, капиталистическэ оронуудтахи залуушуулые зобоолгодо хэтэдэнь эсэс табяа. СССР-эй бүхы гражданинуудта адляар, ажал хэхэ эрхэ советскэ хүбүүд ба басагадта хангагданхай, энэ хадаа манай орон дотор нэрэ хүндын, алдар солын хэрэг, шэн габьягай ба баатаршалгын хэрэг болоо. Капиталистическэ оронуудтахи залуушуулай ажалынь үнэгүй болгогдожо, бэе хүсэһэн хүнүүдэй ажалһаа тон доогуур түлэгдэдэг байхадань, харин манай орон дотор залуу хүдэлмэришэд адли ажалайнгаа түлөө, бэе хүсэһэн хүдэлмэришэдтэй адли тэгшэ түлөөһэ абадаг байха юм. Парти ба советскэ правительство хадаа залуушуулай ажалые үндэрөөр сэгнэнэ, олон тоото залуу хүдэлмэрилэгшэдтэ правительственна дээдэ шагнал хайра, Социалистическэ Ажалай Геройн, Сталинска шангай лауреадай хүндэтэ нэрэзэргэнүүдые олгоһон байна. Манай ороной олон мянган хүбүүд ба басагад өөһэдынгөө шэн габьяата ажалай түлөө орденууд ба медальнуудаар шагнагданхай.

СССР-эй бүхы гражданинуудта адляар, советскэ хүбүүд ба басагадта амарха эрхэ хангагданхай. Коммунистическэ парти ба советскэ правительство болбол манай ороной залуу үетэдэй баяртай хүхюунэр, алишье талаараа болбосоронхой, согтой солбоноор, элүүр шамбайгаар ургахын тулада шухала бүхы услови хангаа. Амаралтын гэрнүүдые, элүүр һайжаруулха газарнуудые, санаторинуудые хэрэглэхэ үргэн арга боломжонууд залуушуулда олгогдоһон байна. Манай залуушуулда зорюулан олон тоото стадионууд, гимнастикын залнууд, уһанай станцинууд, санын базанууд эмхидхэгдэнхэй.

СССР-эй бүхы гражданинуудта адляар, эрдэм һураха эрхэ советскэ залуушуулда хангагданхай. Манай орон дотор хаа хаанагүй һургуулинууд, техникумүүд, дээдэ һуралсалай газарнууд хүдэлмэрилнэ. Бүгэдэниитын долоон жэлэй уялгата һуралсал амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байна. Дээдэ һуралсалай газарнуудта, научно-шэнжэлэлгын институдуудта, лабораторинуудта, конструкторска бюронуудта наукын ба техникын хүдэлмэрилэгшэдэй залуу шэнэ кадрнууд ургана. Арадай социалистическэ интеллигенциин зэргэнүүд жэлһээ жэлдэ олон болоно. Манайда культурно-гэгээрэлэй хэдэн зуун мянган элдэб эмхи зургаанууд — клубууд, культурын ордонгууд, театрнууд, музейнүүд, библиотекэнүүд хүдэлмэрилнэ, олон миллион номууд хэблэгдэнэ. Советскэ гүрэн хадаа ургажа ябаа үетэдые һураха ба хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ жэл бүри туйлай ехэ зөөри гаргашаллаг байха юм. Наукын ба культурын бүхы баялигуудые уудалха арга манай залуушуулда нээгдэнхэй. Советскэ залуушуул ерээдүйнгөө хэрэгтэ этигэдэг байна. Манай ороной хүбүүд ба басагад элэ бүгэдынгөө түлөө большевистскэ партида, советскэ правительстводa, агууехэ Сталинда уялгатай.

Залуу һунгагшад!

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудта голосуудаа үгэхэдөө, бидэнэр болбол манай ороной залуу үетэн тушаа анхарал оролдолго табидагайнь түлөө большевистскэ партида, советскэ правительстводa, советскэ залуушуулай түрэл эсэгэ, багша ба агууехэ хани нүхэр Сталинда халуунаар инагладаг ба хизааргүй ехэ баясхалантай байдагаа элирхэйлэн харуулха байнабди.

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай гражданин байха гээшэ агууехэ зол мүн! СССР-эй бүхы гражданинуудта адляар, советскэ залуушуул болбол Сталинска Конституцяар ажалшадта олгогдоһон эрхэнүүдээр омогорхоно, социалистическэ Эхэ оронойнгоо урда уялгануудаа арюунаар дүүргэлгые агууехэ нэрэ хүндэ гэжэ тоолоно. Советскэ хүбүүд ба басагад хадаа өөһэдынгөө гражданска уялгые мэдэдэг үндэр дээдэ мэдэрэлээр нэбтэрэнхэй байна. Эдэнэр саашадаашье советскэ гүрэнэй хуулинуудые шангаар сахиха, ажалай жаяг заршамые эсэшэ-сусашагүйгөөр бэхижүүлхэ, социалистическэ общежитиин гуримые хүндэлхэ, социалистическэ зөөриие гамнаха ба арбидхаха, социалистическэ Эсэгэ ороноо империалистическэ арьяаталһаа хамгаалхын тулада хүсэ шадалаашье, хэрбээ хэрэгтэй болоо һаань — ами наһаяашье гамнахагүй байха. Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро ябажа, советскэ залуушуул хадаа советскэ арадай амгалан тайбан ажал ба аюулгүй байдал хамгаалагша, манай социалистическэ гүрэнэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй дайшалхы шадалые саашадаашье эсэшэ-сусашагүйгөөр бэхижүүлхэ байна.

Залуу һунгагшад!

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудта голосуудаа үгэхэдөө, бидэнэр болбол социалистическэ Эхэ оронойнгоо урда өөһэдынгөө уялгануудые арюунаар дүүргэхээр хэлбэришэгүй бэлэн байдагаа үшөө дахин элирхэйлэн харуулха байнабди.

Советскэ гүрэн хадаа арадуудай хоорондын эб найрамдалай ба хани барисаанай сталинска политикые бата ба сэхэ шууд бэелүүлнэ. Англо-американска империалистнууд шэнэ дайнай түймэр табиха гэжэ оролдоно, СССР-тэ ба арадай демократиин оронуудта эсэргүү шэглүүлэгдэһэн сэрэгэй-политическэ блогууд ба союзуудые эмхидхэнэ. Гэбэшье, сэрэгэй хорото аашануудынь үхэн хосоролгоһоо ондоо юушье империалистнуудта олгохогүй. Бүхы дэлхэйдэхи эб найрамдалай бата тү... шэг тулгуури болоһон Советскэ Союзаар толгой... логдогшо антиимпериалистическэ, демократическа хүсэн түгэс лагерь хадаа империалистическэ лагерьта эсэргүү жагсанхай. Эб найрамдалда дуратай советскэ гүрэнэй сталинска политика болбол советскэ арадай интересүүдһээ гадна, мүн дэлхэйдэхи эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудай, бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй үндэһэн интересүүдые тодорхойлно. Демократическа лагериин хүсэнүүдынь түрибэлгүй ехэ. Эдэ хүсэнүүд үдэрһөө үдэртэ ургана, ургаха байна. Арадай демократиин оронууд — Польша, Чехословаки, Румыни, Венгри, Болгари, Албани, Монгол Арадай Республика социалистическэ хүгжэлтын замда батаар ороо. Империалистнуудые бута сохижо, өөрынгөө оронһоо намнаад, Хитадай Арадай Республика тогтооһон олон миллионно хитад арадай түүхэтэ илалтань эб найрамдалай ба демократиин хэрэгые бэхижүүлгэдэ угаа ехэ удхашанартай. Германска Демократическа Республика байгуулагдаһанай ашаар, Европодохи эб найрамдалай хэрэг маша ехэ илалта туйлаа. Эб найрамдалай тала баригшадай фронт ургажа ба бэхижэжэ байна. Бүхы дэлхэйн демократическа залуушуул энэ хүсэн түгэлдэр фронтдо эдэбхитэйгээр хабаадана. Советскэ залуушуул арадуудай хоорондын эб найрамдалай ба хани барисаанай түлөө тэмсэн, бүхы оронуудай демократическа залуушуулай авангардда хододоо ябана.

Залуу һунгагшад!

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудта голосуудаа үгэхэдөө, бидэнэр болбол арадуудай хоорондын эб найрамдалай ба хани барисаанай сталинска политикые нэгэн һаналаар үшөө дахин һайшаахабди, шэнэ дай үдхэгшэдтэ эсэргүүсэн, бүхы дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдалай түлөө саашадаашье эсэшэ-сусашагүй тэмсэхээр бэлэн байһанаа харуулха байнабди.

Коммунистическэ партиин сэсэн мэргэн политика, агууехэ Сталинай гениальна хүтэлбэри хадаа социалистическэ гүрэнэй хүсэн ба шадалай эшэ үндэһэн мүн гэжэ советскэ залуушуул, манай бүхы арадтал адляар, мэдэнэ. Манай ороной бүхы ажалшад коммунистическэ партида тон ехээр этигэдэг ба инагладаг байна. Нүхэр Сталинай нэрэнь манай социалистическэ Эхэ ороной һүр жабхалангые харуулна, коммунизмын түгэс илалтын түлөө тэмсэлдэ советскэ хүнүүдые зоригжуулна. Нүхэр Сталинай нэрэнь бата бэхи эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө бүхы дэлхэйн ажалшадай тэмсэлэй туг мүн. Комсомолецууд ба комсомолканууд, бүхы советскэ залуушуул алдарта коммунистическэ партиие, Ленинэй мүнхэ хэрэг гениальнаар үргэлжэлүүлэгшэ нүхэр Сталиние хамаг юумэндэ, хэзээ бүхэндэ дагажа ябахаар бэлэн байна.

Залуу һунгагшад!

Өөрынгөө Эхэ — Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) партиие, түрэл Советскэ правительствые, арадуудай гениальна вождь ба багша нүхэр Сталиние тойрожо бүри нигтаар эмхидхэн жагсая!

ҺУНГАЛТАНУУДТА БУЛТАДАА ХАБААДАЯ!

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудта бултадаа, нэгэ хүн шэнгеэр, голосуудаа үгэе!

Манай Советскэ Социалистическэ Эхэ орон мандаха болтогой!

Манай түрэл Советскэ правительство мандаха болтогой!

Манай героическа большевигүүдэй парти — Ленин—Сталинай парти мандаха болтогой!

Советскэ залуушуулай эрхим хани ба багша, түрэл ба инаг нүхэр Сталин мандаха болтогой!

Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунистическэ Союзай Центральна Комитет.

СССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫЕ ҺЭРГЭЭН БОДХООХО БА ХҮГЖӨӨХЭ ДҮРБЭДЭХИ УРЬҺАЛАМЖЫН ОБЛИГАЦИНУУДЫЕ ЗАХИГШАДТА

Үнгэрэгшэ жэлэй май һарада гаргагдаһан, СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй 4-дэхи урьһаламжа захигшадтай тоосоо хэлгэ дүүрүүтэй байна. Урьһаламжа захилгаар һүүлшын взносые хүдэлмэришэд ба албахаагшадай энэ оной февралиин хоёрдохи хахадай салин хүлһэнһөө барижа абаха болоно. Таряашад хадаа урьһаламжа захилгые 1950 оной мартын 1 хүрэтэр түлэхэ ёһотой.

Һүүлшын взносые түлэхэтэй хамта, захигшадта урьһаламжын облигацинууд үгтэхэ байна. Хүдэлмэришэд ба албахаагшад — предприятинууд ба эмхи зургаануудһаа облигацинуудаа абаха, таряашад хадаа взносуудаа түлэһэн хүдөөгэй Соведүүдэй түлөөлэгшэдөөр дамжуулан абаха болоно.

Урьһаламжын условинуудай ёһоор, жэл бүхэндэ шүүбэриин хоёр тираж эмхидхэгдэхэ байна. СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй 4-дэхи урьһаламжын нэгэдэхи тираж — 1950 оной июлиин 9-дэ Барнаул городто, хоёрдохи тираж — 1950 оной октябриин 8-да Дзауджикау городто болохо байна.

Хитадай Арадай Республикын Арадай Центральна Правительствын Түрүүлэгшэ господин Мао Цзэ-дунай СССР-тэ байһан тушаа

Хитадай Арадай Республикын Арадай Центральна Правительствын Түрүүлэгшэ г-н Мао Цзе-дун, тэрэшэлэн Хитадай Арадай Республикын Гүрэнэй Захиргаанай Соведэй Премьер, Галаадын Хэрэгүүдэй Министр г-н Чжоу Эньлай ба тэдэнийе үдэшэжэ ябалсаһан нюурнууд Москваһаа февралиин 17-до мордоод, Хитадтаа бусаха замдаа Свердловск, Омск, Новосибирск ба Красноярск городуудта хүрэһэн байна.

Февралиин 20-до эдэ айлшад Свердловск ерэжэ, Уралмашзаводой кузнечно-прессовэ ба механическа цехүүд, теплоэлектроцентраль, тэрэшэлэн Уральска геологическа музейе хэдэн саг соо тогтожо хараба.

Нүгөө үдэрынь, февралиин 21-дэ, айлшад Омск ерэжэ, тэндэ хэдэн час байһан ба городтой танилсаһан, машина бүтээлгын завод хараһан байна.

Тэрэ үдэшэндөө айлшад Новосибирскдэ тогтожо, Чкаловай нэрэмжэтэ завод хараа. Тэрэнэй һүүлээр гүрэнэй оперо ба баледэй театр соо «Князь Игорь» гэжэ спектакль хараба.

Февралиин 22-то айлшад Красноярскда бууба. Эндэ самоходно комбайнуудые бүтээн гаргаха заводтой танилсаа. Үдэшэндөө ород дуунай областной хоорой концерт дээрэ байлсаба.

Свердловск, Омск, Новосибирск ба Красноярскда господин Мао Цзе-дун, господин Чжоу Эньлай ба тэдэнийе үдэшэһэн нюурнууд халуун хани барисаанай оршон байдалда угтагдаа.

Советско-болгарска худалдаа наймаанай харилсаанууд тушаа

СССР-эй Гадаадын Худалдаа наймаанай Министерствын ба Болгарска худалдаа наймаанай Делегациин хоорондо хани барисаанай харилсан ойлголсолгын оршон байдалда үнгэрһэн хэлсээнүүдэй үндэһөөр, 1950 ондо хоорондоо худалдаа наймаа хэхэ тухай Протокол февралиин 18-да баталагдаа.

Хоорондоо хэхэ худалдаа наймаае саашадань хүгжөөхые эрмэлзэн, Талануудай хадаа 1950 оной товарооборотые 1949 онойхиһоо ургэдхэхэ тухай хэлсэбэ.

1950 ондо СССР ба Болгари хоорондохи товарооборот, 19.. оной товарооборотгой сасуулхада 20 гаран процентээр ургана.

Евгений Григорьевич КУРОЧКИН

Шэн зоригто ба творческо ажалайнгаа ашаар, инструментальна цехын строгальщик Евгений Григорьевич Курочкин дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлэй дүрбэн жэлэй турша соо 14 жэлэй нормо дүүргээ.

Евгений Григорьевич Курочкинай ажабайдалай зам хадаа капиталистическэ мүлжэлгын аюулта хашалангуудые мэдэхэгүй, харин өөртөө, социалистическэ обществын аша туһада ажалладаг, манай социалистическэ Эхэ ороной оломиллион ажалшадай зам мүн.

Евгений Григорьевич Курочкин 1916 ондо, хүдэлмэришэнэй бүлэдэ түрөө. Нүхэр Курочкин 1931 онһоо 1933 он хүрэтэр Ленинград городтохи фабрично-заводской һургуулида һураһан байна. Һургуулида байхадаа Евгений Григорьевич ленинскэ комсомолой зэргэдэ ороо. Фабрично-заводской һургуули дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр, нүхэр Курочкин Ленинград городой гүрэнэй оптико-механическа заводто слесарь-инструментальщигаар хүдэлмэрилбэ. Тэндэ ажаллажа байхадаа, өөрынгөө шадабариие саг үргэлжэ дээшэлүүлдэг байжа, тингэһээр строгальщигай шэнэ мэргэжэл шудалһан юм.

Евгений Григорьевич Курочкин 1935 ондо залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунистическэ Союзай Центральна Комитедэй эльгүүлгээр, Бурят-Монголые социалистическэ ёһоор индустриализалха эгээл түрүүшын завод—Улан-Удын паровозо-вагонно заводто ябуулагдаба. Эндэ инструментальна цехтэ строгальщигаар хүдэлмэрилжэ захалһан байгаа. Улан-Удын паровозо-вагонно заводто хүдэлмэрилһэн түрүүшын үдэрһөө хойшо стахановец байна. 1949 ондо нүхэр Курочкин харуулдаха дүрбэн станок дээрэ нэгэн доро ажаллажа захалаа, тиихэтэеэ хамта залуу хүдэлмэришэдые һургадаг, тэдэнэй хүдэлмэридэнь, мэргэжэлтэй болоходонь, стахановска ажалай методуудые шудалхадань туһалдаг, өөрынгөө хүдэлмэриин дүй дүршэлые дамжуулан үгэдэг байна.

Нүхэр Курочкинай эрхим ажалынь үндэрөөр сэгнэгдээ. Нүхэр Курочкин «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор, «1941—1945 онуудта Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ хэһэн шэн габьяата ажалай түлөө» медаляар, «Транспортна машина бүтээлгын Министерствын социалистическэ мүрысөөнэй отличник», «Хүндэтэ түмэрзамшада» гэһэн значогуудаар шагнагданхай. Заводой эрхим стахановец ба түрүү хүдэлмэришэн байһан туладаа, Евгений Григорьевич Курочкин болбол нүхэр Сталинай түрэһөөр далан наһа гүйсэһэнэй ойн баярай һайндэртэ хабаадалсахын тула, Бурят-Монголой АССР-эй делегациин составта орожо Москва ошоод ерэһэн байна.

Евгений Григорьевич Курочкин заводой хүдэлмэришэдэй дунда ехэ хүндэтэй, заводой олониитын-политическэ ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаададаг, хөөрэлдөөнүүд ба элидхэлнүүдые хэдэг байха юм. Нүхэр Курочкин Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) партиин Улан-Удын городской комитедэй гэшүүн болгогдон һунгагдаа.

Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой, машина бүтээлгын заводой, мяха-консервын комбинадай коллективүүд һунгалтын урдахи суглаанууд дээрэө, Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин 435-дахи Улан-Удын паровозо-бүтээлгын округһоо нүхэр Евгений Григорьевич Курочкиниие СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгон дэбжүүлээ.

Эхэ ороной үнэн хүбүүн, Ленинскэ комсомолоор ба большевистскэ партяар хүмүүжүүлэгдэһэн нүхэр Курочкин—СССР-эй Верховно Соведэй депутадта эрхим кандидат мүн.

Цыренжап Сампилович САМПИЛОВ

Цыренжап Сампилович Сампилов 1893 ондо Бурят-Монголой АССР-эй Яруунын аймагай Догно-Ярууна нютагай үгытэй таряашанбурядай бүлэдэ түрөө. Дээдэ һургуулитай, 1942 онһоо ВКП(б)-гэй гэшүүн.

Нүхэр Сампилов эдир багаһаа ажаллажа эхилээд, нютагай ноёдой баяшуулай малшан, шахтын хүдэлмэришэн, купецэй ашаа зөөгшэнь, Чита городой мылын заводой хүдэлмэришэн боложо ябаһан байна.

1913 ондо хара хүдэлмэришэн байхадаа, нүхэр Сампилов Читадахи скульптор И. Н. Жуковай студида, уранһайханай-промышленна һургуулиин үдэшын классуудта һуража захалаа; 1928—1930 онуудта Москвада уранһайханай-техническэ институдта һураа. 1935 онһоо хойшо мүнөө хүрэтэр Цыренжап Сампилович Бурят-Монголой АССР-эй советскэ уранзураашадай Союзда, 1940 онһоо тус Союзай түрүүлэгшээр хүдэлмэрилнэ.

Нүхэр Сампилов советскэ уран зурагай искусствода 30 шахуу жэл хүдэлмэрилжэ байна. Түрүүшын бурят-уранзурааша Ц. С. Сампиловай творческо биографинь Бурят-Монголой АССР-эй культурна ургалтатай таһаршагүй холбоотой.

Нүхэр Сампилов хэблэлдэ гараха зурагуудые зурана, Москвада болоһон бурят-монголой искусствын декадада, хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкые уранаар шэмэглэлгэдэ хабаадаһан байха юм. Нүхэр Сампилов түрэл республикынгаа хүнүүдтэ ба байгаалида, бурят-монгол арадай урдын ба мүнөөнэй байдалда зорюулан, идейнэ гүн удхатай, патриотическа уранһайхан хэдэн арбаад зохёолнуудые зураһан байна. Уранзураашын тематическа олон зурагуудынь — «Соведүүдэй — засагай түлөө», «Байкал шадархи партизанууд», «Һаалишад» гэжэ зохёолнуудынь гражданска дайнай габьяата хэрэгүүдые, советскэ Бурят-Монголой шэнэ ажабайдалые харуулһан байха юм.

Уранзураашын олон жэлэй творческо ба олониитын ажал-ябуулгань арадай үндэр дээдэ сэгнэлтэдэ хүртөө. Ц. С. Сампилов—БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат, Ленинэй орденоор, «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор ба «1941—1945 онуудта Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ хэһэн шэн габьяата ажалай түлөө» медаляар шагнагдаа.

Халтасон руднигай ба Закаменай МТС-эй хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшад, Түнхэнэй аймагай «17 партсъезд» колхозой колхознигууд ба колхозницанууд, Ахын аймагай Орликско дунда һургуулиин багшанарай коллектив нүхэр Сампиловые һунгуулиин № 437 Түнхэнэй округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидат болгон дэбжүүлжэ, тэрээндэ үндэр дээдэ зол олгобо.

Цыренжап Сампилович Сампилов СССР-эй Верховно Соведтэ арадай эрхим түлөөлэгшэ болохо байна.

Трофим Дорофеевич СЫЧЕВ

Байкало-Кударын аймагай «Майн 1» колхозой колхознигууд ба колхозницанууд, Сэлэнгын шпалозаводой, Мысовая станциин депогой, Темлюйскэ МТС-эй хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад һунгалтын урда тээхи суглаанууд дээрээ һунгуулиин 438-дахи Кабанскын округһоо Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидат болгон большевистскэ партиин үнэн хүбүүн — Байкало-Кударын аймагай «Майн 1» гэжэ түрүү колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Сычев Трофим Дорофеевичые дэбжүүлбэ.

Трофим Дорофеевич өөрынгөө Эхэ орондо, Ленин—Сталинай агууехэ партида хизааргүй үнэн байдагаараа, колхозно байгуулалтын хэрэгтэ үнэн сэхээр алба хэдэгээрээ энэ этигэл найдабарида хүртөө.

Нүхэр Сычев ажабайдалай алдарта замаар ябана. Советскэ засаг хадаа батрак байһан энэ нүхэрые коллективнэ томо ажахын хүтэлбэрилэгшэ болгон хүмүүжүүлээ. Трофим Дорофеевич 1901 ондо, Бурят-Монголой АССР-эй Байкало-Кударын аймагай Красный Яр тосхондо, үгытэйород таряашанай бүлэдэ түрэһэн байна. Нүхэр Сычев 1920 он хүрэтэр баяшуулай хүлһэншэн ябаад, һүүлээрнь дүрбэн жэл соо Советскэ Армида алба хэһэн байгаа. Армиһаа табигдаһанай һүүлээр, өөрынгөө тосхондо селькресткомой түрүүлэгшээр, тарян ажалай товариществын түрүүлэгшээр хүдэлмэрилһэн ба 1931 ондо тосхондоо «Майн 1» колхозой эмхидхэгдэхэдэ, Трофим Дорофеевич түрүүлэгшэнь болоһон юм. Тэрээнһээ хойшо таһалгаряагүй шахуу тус колхозой түрүүлэгшын тушаалда ябажа байна.

15 жэл үлүүтэй саг соо колхозой түрүүлэгшэ байха зуураа, нүхэр Сычев өөрыгөө колхозно ниитын һайн эмхидхэлшэ-хүтэлбэрилэгшэ гэжэ харуулаа. «Майн 1» колхоз жэлһээ жэлдэ өөрынгөө олониитын баялигые арбидхана, гүрэнэйнгөө үмэнэхи уялгануудые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэнэ. Мүнөө «Майн 1» колхоз республикын томонууд ба түрүү колхозуудай нэгэниинь болонхой. 1949 ондо энэ колхоз малажал хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые адуу моридоор, үхэрээр, хонид ба ямаадаар болзорһоонь урид дүүргээ.

Колхозоо шадабаритайгаар хүтэлбэрилһэнэй ба колхозно ажахы хүгжөөлгэдэ амжалтануудые туйлаһанайнгаа түлөө Трофим Дорофеевич Сычев Ажалай Улаан Тугай орденоор, «Хүндэлэлэй Тэмдэг» гэжэ хоёр орденоор ба «1941—1945 онуудта Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ хэһэн шэн габьяата ажалай түлөө» медаляар шагнагдаһан байна.

Нүхэр Сычев — Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй депутат, ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой гэшүүн ба Байкало-Кударын аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй депутат, ВКП(б)-гэй Байкало-Кударын айкомой гэшүүн.

Эхэ ороной дүлэтэ патриот, большевистскэ партиин үнэн хүбүүн Трофим Дорофеевич Сычев хадаа коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой эрхим кандидат мүн.

Сталин намда зол жаргал олгоо

Агууехэ зол жаргалтай ажаһуудалдаа тон ехээр баярланаб, омогорхоноб. Энэ омогорхол, энэ жаргални агууехэ Сталинһаа! Сталин багшынгаа үни удаан энхэ мэндэ ажаһуухыень юрөөн, Эхэ оронойнгоо аша туһын тулада бүхы шадалаараа ажалланаб.

Би 60 гаран наһатайб. Урдань зоболонгой, зобохыешье үзэһэн хүнби. Үгытэй хүнэй бүлэдэ түрэһэн дээрэһээ, борьбо дээрээ хүгшэрэн гэраедүйдөө богоол зарса болоһон бэлэйб.

Большевигүүдэй партиин мандаһан Улаан туг зол жаргалта ажалаймнай наран болоо. Энэ туг үтэлһэн бэедэмни хүсэ үгэжэ, олон түмэн арадтаяа хамта коммунизм байгуулалсаха арга олгоо. Тэрэ туг хүби заяанаймни бэлиг болон мандаа.

Урдань элдэбынхэсэр доромжологдоһон байгаа һаа, мүнөө «Молотовой нэрэмжэтэ колхозой дүүрэн эрхэтэ гэшүүн Будажапов гээшэб» гэжэ омогорхон хэлэнэб. Колхозойнгоо үхэр малые һайн дураараа адуулжа ябахадаа, Эхэ ороноо, Сталин багшаяа магтаһан дуу дууланаб. Колхоз нютагайнгаа үнэр баян болоһониие үзэн харан ябанаб.

Мүнөө, СССР-эй Верховно Соведтэ эрхим түрүү хүнүүдээ һунгахаяа байхадаа, иимэ ехэ жаргалай нара мандуулагша Сталинайнгаа нэрэ дурданабди. Дэлхэйн агууехэ хүнэй түлөө—Сталинай түлөө, тэрэнэй хэрэг ажалай хододоо илахын түлөө Советскэ Союзай бүхы арадууд голосоо нэгэн дуугаар үгэхэл!

Агууехэ Сталин — агууехэ зол жаргалыемнай байгуулагша мандаха болтогой!

М. Будажапов, Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн.

Калининай нэрэмжэтэ колхозой хүгжэлтэ

СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудай болоһонһоо хойшо дүрбэн жэл соо Курумканай аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой ажахы нилээд хүгжэһэн байна. Ороһото культурануудайнь тарилгын талмай 450 гектараар үргэдхэгдэһэн, тиихэдэ ургасань 8 дахин ехэ болоһон байха юм. 1949 ондо энэ колхоз 2 мянга гаран гектар тарилгын га бүриһөө дунда зэргээр 12 центнер ургаса хуряагаа. Хэрбээ энэ колхоз 1946 ондо гүрэндэ 907 центнер таряа тушааһан байгаа һаа, 1949 ондо 9083 центнер тушааһан байна.

Имагтал газартаряалангай культурые дээшэлүүлһэнэй ашаар иимэ ургаса туйлагдаһан байха юм. Тус колхозой түрүүлэгшэ Попони Самбурович Будаев агроном мэргэжэлтэй юм. Тиимэһээ нүхэр Будаев түрүү агротехникын заабаринуудые хэлбэришэгүйгөөр дүүргэхэ хэрэгтэ бүхы хаба шадалаа элсүүлдэг байна.

Эндэ 14 политой севооборот эмхидхэгдэнхэй. Жэл ерэхэ тудам газарай хүрьһэндэ нютагай үтэгжүүлгэнүүд улам ехээр хэрэглэгдэнэ. 1946 онһоо эхилжэ шэниисын шэнэ сортнууд таригдадаг болоо. Эдэнь Аргада нютагай эрхэ байдалда һайнаар тааража, гектар бүриһөө 18—20 центнер ургаса үгэнэ.

Тус колхозой гэшүүд — Социалистическэ Ажалай Геройнууд Ринчино, Тубденов, Бубеев, мүн звеньевой коммунистка Цыжипова гэгшэд академик Лысенкын методээр үрһые агаараар дулаасуулан шанаржуулдаг, тарилга хэрээһэтүүлжэ хэдэг болоо. Мүн үрһые яровизацилдаг байха юм. Энэ хадаа ургасые нилээд дээшэлүүлхэ арга олгоно.

Колхозой полинууд дээрэ 15 трактор хүдэлмэрилдэг. 1946 онойхидо орходоо тракторнуудайнь тоо гурба дахин олошороо. Полевой хүдэлмэринүүдэйнь 60 процент механическа хүсөөр хэгдэдэг байна. Социалистическэ Ажалай Герой Ц. Бубеевэй хүтэлбэрилдэг тракторна бригадын элдүүрилһэн участок дээрэһээ сагай уларилай ямаршье байхада, гектар бүриин 22—24 центнер ургаса хуряагдадаг.

Тэрэшэлэн колхозой малажал нилээд хүгжөө. 1946 онойхитой сасуулхада, малынь 2 мянга гаран толгойгоор олошороо. Үнгэрэгшэ жэлдэ малажалай 4 фермэ эмхидхэгдэһэн байна. 500 тахяа ба зүгынь нилээд ехэ олзо оруулна. Тус колхоз 1946 онойхидо орходоо 1949 ондо 800 центнер мяха, мянган пүүд һү үлүү ехээр гүрэндэ тушааһан байха юм.

Һүүлэй дүрбэн жэл соо колхозно тосхониинь культурна болбосон болгогдоо. Колхозойнь центртэ правлениин хоёр дабхар гэр, 500 хүнэй һууритай клуб баригданхай.

Тэндэнь хүдөөгэй библиотекэ хүдэлмэрилдэг. Мүн электростанци, радиоузел, больница, зооветеринарна пункт, долоон жэлэй һургуули бии.

Энэ артельһээ хэдэн олон хүнүүд дээдэ һургуулинуудта һуража байна. Жэл бүри 70-аад колхознигууд зооветеринарна ба агрономическа кружогуудта һуралсадаг юм.

Колхозой партийна организациин секретарь, зоотехник нүхэр Ламажап Цыбикович Ринчино ингэжэ хөөрэнэ:

— Коллективизаци болохын урда тээ манай Аргада нютагта үзэг бэшэг мэдэхэ миил нэгэ хүн байһан аад, мүнөө эндэмнай хоёр врач, 15 багшанар, табан зооветеринарна мэргэжэлтэд, гурбан агрономууд хүдэлмэрилнэ. Колхозно лекторимнай научна эрдэм нэбтэрүүлхэ центр болонхой.

Аргадын колхознигууд гансахан лекцинүүдые дуулаһаараа, политһургуулинууд болон кружогуудта хабаадаһаараа хизаарладаггүй. Тэдэнэр хүдөөгэй библиотекэһээ элдэб номуудые абажа уншадаг. Колхознигууд Д. Аюшин, Г. Дамбаев, Г. Ринчинова гэгшэд Улан-Удэһээ ба Москваһаа номуудые захижа абадаг ба өөһэдынгөө библиотекэнүүдтэй болонхой.

Мүнөө Аргада нютагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд болохоёо байгаа һунгалтануудые шэнэ амжалтануудаар угтахын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна.

С. Тараскин.

Мухаршэбэртэ малай үбэлжэлгэ муугаар үнгэргэгдэнэ

Сабшалан ба бэлшээрээр элбэг Мухаршэбэрэй аймагта малажалые хүгжөөхэ дүүрэн арга боломжо бии. Мүн таряа талха ехээр таридаг тулада һолоомо, михинэ болон малда эдюулхэ бусад тэжээлээр элбэг байдаг.

Зүгөөр, тэндэхид энэ ехэ арга боломжоёо гүйсэд хэрэглэжэ шададаггүй. Үнгэрэгшэ жэлдэ малай харууһа муугаар эмхидхэжэ, үбэлэ тэжээлээр дутаһан дээрэһээ малажалые хүгжөөхэ түсэбөө дүүргэжэ шадангүй, декабрь соо 1773 толгой үхэр, 950 хони ямаа, 140 гахай ондоо тэжээ худалдан абаад, энэ хэрэгтэ миллионһоо дээшэ түхэриг гаргашалһан байха юм. Гадна, нёдондо малайнь ашаг шэмэ тон бага байгаа. Һаамхай үнеэн бүриһөө милл 537 литр һүн наагдаһан байна.

1949 — 50 онуудай үбэлжэлгын дүнгүүд дээрэһээ хараад үзэхэдэ, энэ аймагай малажал һайжарагүй, харин хангалтагүй байба. Гурбан һарын (ноябрь, декабрь, январь) турша соо аяар 771 толгой гэхэ гү, али нёдондоһоо энэ хирэтэй сасуулхада, 159 толгой мал үлүү гарзалһан байха юм. «Комсомол», Калининэй нэрэмжэтэ (Зангин). «Политотдел» колхозуудта 43—87 толгой мал үхэһэн байна.

Аяар мүнөө хүрэтэр олохон колхозуудынь малай байрануудые дулаалжа, заһабарилаагүй байһаар. Сутайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ, Никольско сельсоведэй Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозуудай адуу мал задагай зайдан, хүйтэн байрануудта үбэлжэжэ байна. Мүн Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой 70 шахуу толгой гахайнууд дороо дэбисхэршегүй, хүйтэн һарабша доро шадал шэнэгээ алдажа байха юм.

Гадна, тул абалгые тон муу бэлэдхэлтэйгээр угтаба. Олонхи колхозуудайнь һаалишад туглануудаа өөһэдынгөө гэртэ байлгана. Имагтал байрын муугаа боложо, «Улаан партизан» колхоздо январь соо аяар 6 тугал үхөө.

Эндэхи колхозуудай үбһө тэжээл элбэгээр суглуулха дүүрэн аргатай байһан тухайнь дээрэ хэлэгдээ һэн. Тиин, малажалдаа тэжээлэй база хэр зэргээр байгуулыень хараад үзэхэдэ, түсэбөө милл 62,3 процент дүүргэһэн байха юм. Хэды тиимэ байбашье, аяар 10 мянган гектарай һолоомо суглуулагдангүй, үригдэжэ байна. Никольско сельсоведэй колхозуудай полинууд дээрэхи һолоомо, михининые тэндэхи колхознигууд ба албахаагшад өөһэдөө мэдэжэ абаад, үмсынгөө малда эдюулжэ байдаг.

Һолоомо, михининые иимэ хамаагүйгөөр үрижэ, хаяжа байһанай эсэстэ зарим колхозуудынь оройдоо нэгэ һара соо хүрэхэ үбһэ тэжээлтэй болоһон, мүн үхэр малаа турааһан байха юм. Һүүлэй үедэ энэ аймагта хамта 10 мянгаад үхэр мал дундаһаа доошо шадалтай болоо.

Гадна, зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд нарай малай хоролтые нюухын зорилгоор, нюдэ далдалжа, шэнэ тулнуудые таримсаарнь башаа, харин һарын һүүлдэ орошолдог байха юм.

Мухаршэбэрэй аймагай хүтэлбэрилхы эмхи зургаанууд, тэрэшэлэн гэзэдэнги колхозууд энээнһээ тобшолол хэжэ, малай үбэжэлгын эдэ бухы дутуунуудые дары усадхаха ёһотой.

А. Виноградов.

Колхозой зөөрие хулгайлагшада хэмжээ абаха

Түрүүшынхээ түрэһэн үнеэдые һалгажа, тусхай гүүртэ болгоод һаадаг һайшаалта заншал Хэжэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо бии болоһоор 2—3 жэл үнгэрөө. 1949 ондо энэ гүүртэдэ 20 үнеэ һаагаа һэн. Колхозой бухгалтерийн данса мэдээн хадаа бухэли жэл соо тус гүүртэһээ ороймдоо 244 литр һүн тушаагдаа гэжэ батална. Бухэли сезон соо үнеэн бүриһөө 12 литр һүн!?

— Яагаа бага һүн һаагдаа гэжэб? — гэхэдэ һаалишан Монлом Дандарова, тэрэнэй туһалагша Янжима Эрдынеева хоёр гараа дэлгээжэһээ ондоо ямаршье харюу үгэдэггүй юм.

40 гара наһатай Монлом Дандарова зунай үедэ элүүр энхэ бэетэй, ажалша хүнэй алдартай боложо, артелиингаа малажалда хүдэлмэрилхөө гарадаг. Тингэжэ хашар залхуугүйгөөр үнеэдые һаадаг, торхо торхоор тоһо суглуулдаг һэн. Тээд, ниитын малһаа суглуулһан тоһоёо үмсынгөө хандаста хаажархидаг.

Үбэлэй түрүүшын жабарай ерэмсээр Монлом Дандарова ажал гэхэдэ «ай, татай!», наряд гэхэдэ «намһаа саагуур» гэжэ, дулаахан гэртээ дуур дуур һажаа, абяагүйхэнөөр артелиин ажалһаа зайлашоод һуудаг юм.

Зоной зөөридэ зоргоороо оролон, хамтын юумадэ хамаагүй ороһон Монломой амынь таһатаар болоо.

Ш. Цыванов.

Малшад сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэнэд

Малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй культурна эрилтэнүүдые гүйсэд хангаха хэрэгтэ шухала һаналаа табидаг Яруунын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой правлениин фермэнүүдэй дэргэдэ улаан булангуудые бариҗа байна.

ОТФ-гэйнь дэргэдэ эмхидхэгдэһэн улаан булан гоё һайханаар шэмэглэгдэнхэй юм. Тэндэнь радио тодхогдонхой, газетэ, журналнууд болон уранһайханай номууд бии.

Малшад улаан булангда олоороо сугларжа, сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэнэ. Хүсэд бэшэ дунда һургуулиин багша нүхэр Маханчеев тэндэ хөөрэлдөөнүүдые хэдэг.

Д. Ширабон.

Фельетон

Үшөөтэйн үргэлжэ һогтуу нэгэн

Харанхы һүни. Зэргэлээ гэрнүүдэй зүүн тээхэнэ сэргэдэ дунгеэтэй мандагар хээр азарга рессор тэргээ хахинуулан, эзээ хүлеэжэ ядаһандал, газар малтан тэршэлнэ. Абла анирггүй... Артелиин центрын айл хотон унтанхай.

Тингэжэ байтар гэнтэл газар дорьбосо тушэгэнэжэ, галзуу мууахай хараад шэрээл һүниин балайе хаха зурна. Гэрэй саанаһаа гараадхиходоо, гүрөөһэ һамнаһан шонодол гүргэн, гартаа шинжэ лалайһан гүлдэгэр хара хүн гүйдэл дундаа һургааг дээгүүр тарайшаба...

Колхозой түмэршэ дархан Бальжинима Ванчиков энэ «аюулта» шиидамһаа арайхан тэрьедэжэ гараһан байгаа.

Амандаа хараалтай, гартаа шиидамтай энэ мунинха хэн гээшэб?

Тус асуудалда харюусахадаа энэ хүнэй түлөө эшэмээр байбашье һаань, сахиень хэлэебди. Энэ хадаа Зэдын аймагай «Улаан Үшөөтэй» колхозой түрүүлэгшэ Цырендоржи Гармаевич Галсанов. Абари занагаар айхабтар шэрүүн, «шэлтэй хара» гэхэдэ шулэнһөө залгидаг, шүүмжэлэл гэхэдэ шүдөө зуудаг хүн гэжэ алдаршанхай.

Дээрэхидэл адли ушарнууд Галсановай «дайшалхы» намтарта зайлашагүй шанаал болошоо юм.

Шэнэ жэлэй январиин 30-най һүни сельпогой түрүүлэгшэ Шоболовые сохихорхиһон байна.

Мэнэ һая 60-аад наһатай колхозник Мунхын Гончик үбгэнине архи уулгаагүйнь «гэмээр» хэдэргэ хэлэнэйнгээ хушэтэр хараал шэрээл дэлгэжэ, ашанар хүүгэдынь альгадаад, үдыхэлөөд намнажархёо һэн. Үшөөтэйн колхозникууд «даргынгаа» нюурыень лэ харахадаа (ходол шулгархай ябадагаарнь) хэрэг, аашыень тухайлдаг юм. Галсановай толгой соонь гушан гурбан жэлэй саадахи үмхэй хуушанай улэгдэлнүүд хорхой мэтэ хотиролдон, хүдэлэн исалан байһаар.

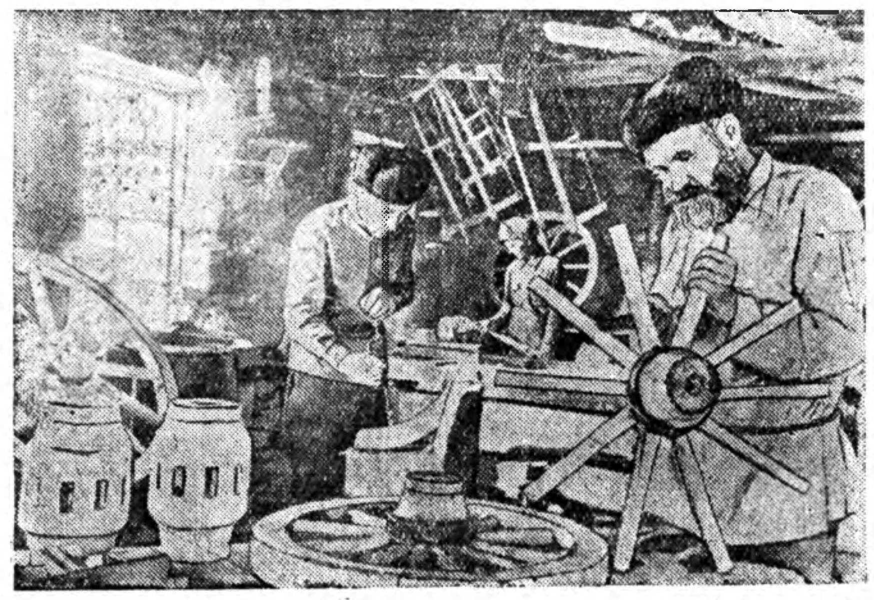
— Би юунһээшье айхагүйб. Минии урда анирггүй байгты! Долоо дахин сүүдтэ орожо үзөө хүм,—гэхэ мэтээр халамгай Галсанов «заргаша шуранаа» һайрхажа, зантагар нюдаргын заңгилаагай зохолоо гаргахае байдаг.

Зүгөөр, Галсанов гансал һогтуугаар хэрүүл наншалдаа эрхилдэг бэшэ, харин үнэрдэшье колхозникуудтай хөөрэлдэхэдөө: «сүүдтэ үгэхэб», «түрмын үүдэ татуулхаб», «гэрээ задалжа абаад яба» гэһэн «эрилтэнүүдые» табидаг заншалтай.

Энэ хадаа советскэ түхэлэй үнэн сэхэ хүтэлбэрилэгшэ бэшэ, харин гансал тэрэнэй нэрээр өөрынгөө бодото нюурые далдалаад ябаһан хүн гээшэ.

Хурса шүүмжэлэлэй галаар халыень ходоро сорьен, үргэлжэ мангарайнь «үбшэнине» тэлэргүүлэн эмнэхээр болоо.

Ч. Р. Намжилов.

Зангирайн аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой столярна мастерскойдо жэл бүри тэргын 150 мөөри бүтээгдэнэ. Мүн эндэ тэргэ, шаргануул, машина зэмсэгүүд заһабарилагдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: дархашуул (баруун гарһаа) Б. Афанасьев, Е. Шитин, Е. Павлов гэгшэд ажаллажа байна. **М. Минеевэй фото.**

Колхозуудай тоосоото—һунгуулиин суглаанууд.

Колхозой ажахын жэлэй дүн

1949 оной ажахын жэлэй дүнгүүд дээрэһээ харахада, Зангирайн аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз зарим хэды амжалтануудые туйлаһан байна.

Энэ хадаа малажал хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые бүхы түрэлэй малаар дүүргэбэ. 1949 ондо урда жэлэйхидэ орходоо адуу моридой тоо толгойе — 15 процент, үхэрэй—15,6, хони ба ямаанай — 17, гахайн — 40, шубуунай—157 процент олошоруулһан байха юм. Гадна, үнгэрэгшэ жэлдэ туулайн фермэ шэнээр эмхидхэгдэв.

Тэрэшэлэн хабарай тарилгые агротехническэ эрхим болзорнуудта үндэр шанартайгаар үнгэргэжэ, һайн ургаса хуряагаа. Нүхэр Раднаевай звено даажа абаһан бухы талмай дээрэһээ га бүриин 21 центнер ургаса хураһан байха юм.

Тус колхоз хүдөө ажахын болон малажалай продуктнуудые гүрэнтэеэ амжалтатайгаар тоосоһон байна. 1948 оныйхидо орходоо үнгэрэгшэ жэлдэ гүрэндөө 100 центнер таряа, 65 центнер овощь. болон бусад продуктнуудые үлүү ехээр тушааһа.

Тэрэшэлэн колхозой центрые культурна болбосон болгохын түлөө гэрьтой хүдэлмэри хэгдэһэн байна. Мүнөө айл бүхэн радиотой болонхой. Улаан булан культурна болбосоноор түхеэрэгдээ.

Колхознигууд үрэ жэмэстэ сад ба полиие хамгаалха модо тарижа эхилһэн байна.

Колхознигуудай ажалта үдэр бүридэ килограмм таряан ба бусад продуктнууд элбэгээр үгтөө.

Колхознигууд үнгэрһэн жэлэй дүнгые гаргаад байхадаа, 1950 ондо хэхэ хүдэлмэрэе хараалжа, ажахыгаа үшөө ехээр хүгжөөхын түлөө шэнэ уялганууды абаад, тэрэнэ бэелүүлжэ эхилээ. Мүнөө жэлдэ 500 гаран гектар тарилгын талмай уһалхын зорилгоор, уһалууриин системэ бэлэдхэбэ.

Д. Баданов.

Колхозой правлениие юунэй түлөө шүүмжэлээб?

Һаяхан, Баргажанай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо тоосоото-һунгуулиин суглаан боложо, тэндэ правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Вылковэй элидхэл зүбшэн хэлсэбэ. Элидхэл тушаа үгэ хэлэһэн колхознигууд правлениингээ ажалябуулгадахи амжалтануудые тэмдэглэжэ зууроа, дутуу дутуунуудыень эрид шүүмжэлжэ.

Колхознигуудай хэһэн шүүмжэлэл дээрэһээ мэдэхэдэ, тус колхозой правлени ажахынгаа гол һалбаринуудые — малажал ба таряанажалые бухы хэмжээгээр хүгжөөхэ тушаа шухала анхарал табяагүй байба. 1949 ондо малажалые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб дүүргэнэһэеэ һаа, колхоздо бии байгаа малые олошоруулааүй, харин ондоо тээһээ худалдан абажа, тоотоогдомол тооень хүсэлдүүлһэн байха юм.

— Адуу малаймнай үшөөд хангалтагүйгөөр үдэжэ байһан шалтагаан юуб гэхэдэ, колхозой правлени малажалые дүршэлтэй кадрнуудаар хангадаггүй, заримдаа фермэнүүдтэ бага үхибүүдые эльгээдэг байна. Гадна, малшадай байра байдал һайжаруулхын түлөө оролдоогогүй, тэдэниие шухала хэрэгсэлнүүдээрнь гүйсэд хангадаггүй байха юм, —гэжэ колхозник Александр Вылков правлениие шүүмжэлбэ.

Колхознигууд Реховская, Вылкова, Мордвина, Попова гэгшэд таряанажалай бригадын гэшүүдые саг үргэлжэ һайнгэжэ байдаг ябадал хадаа хүдөө ажахын культурануудай ургасые дээшэлүүлгэдэ һаад хэнэ гэжэ зүбөөр хэлэһэн байна.

Тэрэшэлэн ажалта үдэрэй тогтоогдомол минимумые олодоггүй колхознигуудые суглаанда хабаадагшад шангаар шүүмжэлбэ.

Колхознигууд хадаа тоосоото суглаан дээрэ элирүүлэгдэһэн эдэ дутуу дутуунуудые усадхажа, артелиин ажахыһаа гол һалбаринуудые бодото хүтэлбэрээр хангаха ба колхознигуудай ажал хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхыень артелиин правлениидэ захяа.

А. Бурдман.

Ажахыгаа улам саашадань хүгжөөхын түлөө

Гоё һайханаар шэмэглэгдэһэн клуб соогоо Хэжэнгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ артелиин 200 колхознигууд сугларжа, 1950 оной ажахын жэлэй дүн тухай колхозойнгоо правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Цыренжаповай тоосооо элидхалые зүбшэн хэлсэбэ.

Колхозой түрүүлэгшын элидхэл тушаа үгэ хэлэгшэд правлениин дутуу дундануудые шангаар шүүмжэлжэ, мүн амжалтануудыень тэмдэглэһэн байха юм.

20 гаран жэлдэ колхозой малажал дээрэ хүдэлмэрилһэн, 60 наһатай колхозник Б. Дугаров эгээл түрүүн үгэ абажа, өөрынгөө дуй дуршал тухай хэлэбэ. Удаа тээнь хэдэн колхознигууд үгэ абажа, тэдэнэ ажахыгаа улам саашадань арбидхахын түлөө юу хэхэ тухайгаа хэлэһэн байна.

Суглаанда хабаадагшад 1950 ондо ажахынгаа бүхы һалбаринуудые хүгжөөхэ, Эхэ орондоо улам ехэ эдеэ хоол болон промышленностьда түүхэй эд үгэхэ гэжэ нэгэн дуугаар шиидхэбэ. Тиин, СССР-эй Верховно Советэй һунгалтануудай үдэрые шэнэ амжалтануудаар угтаха һэжэн уялга абаад, тэрэнээ дүүргэжэ эхилэнхэй.

П. Содбоев.

ТОБШО ҺОНИНУУД

◆ **Үндэр бүтээсэ.** «Кожевник» гэжэ олзоборилгын артелиин (Иволга) модошо дархан Б. Андреев, катанка дарадаг мастер Е. Черняева гэгшэд тус бүри 2 ба 2 хахад нормо дүүргэнэд.

◆ **Малшадта лекци.** Хэжэнгын аймагай Чесанын сомоной хүдөөгэй лектори колхознигуудай дунда элдэб темэнүүдээр декцинүүдые хододоо уншана. Һаяхан «Сагаалгын яажа бии болоһон ба тэрэнэй реакционно удха шанар» гэһэн лекцинүүд уншагдаба.

◆ **Эрхим ангуушад.** Яруунын аймагай «Путь социализма» колхозой ангууша үбгэн Б. Зодбоев, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой суута ангуушан Б. Базаржапов ба бусад хэдэ хэдэн үнегэ, шоно ба хэдэ хэдэн зуугаад хэрмэ барибад.

◆ **Радиотой болохонь.** Мухаршэбэрэй аймагай «Улаан туяа» колхозой гэшүүд өөһэдын радиоузелтэй боложо, орон доторойнгоо ба хилын саана боложо байгаа шэнэ һонинуудые гэртээ һуугаад шагнажа байдаг болобо.

◆ **Һохоршуулай концерт.** Һохоршуулай Бүхэсоюзна общеэтвын Бурят-Монголдохи отделениин концертнэ бригада Иволгын аймагай колхозуудаар ябажа, уранһайханай концерт харуулба. Колхознигууд табиһан концертнуудыень һонирхон хаража, тэдэнэртэ халуун баясхалан хүргэбэ.

Советскэ Армиин 32 жэлэй ойе хилын саана һайндэрлэлгэ

ВАРШАВА. Польско арад болбол Советскэ Армиин 32 жэлэй ойе тон үргэнөөр тэмдэглэбэ. Фабриканууд ба заводууд дээгүүр, һургуулинуудта ба эмхи зургаануудта, тосхонуудта ба сэрэгэй частьнуудта Советскэ Армиин үдэртэ зорюулһан баярай заседанинууд болоо.

Польско газетэнүүд алдарта һайндэртэ зорюулһан олон тоото статьянуудые толилоо. «Трибуна Люду» гэжэ газетэ түрүү бэшэгээ иигэжэ бэшэнэ:

«Советскэ Союзай сэрэгэй хүсэн, гайхамшагта сталинска стратеги, СССР-эй эрхим һайн техникэ ба сэрэгүүд хадаа дай үдхэгшэдтэ эсэргүүгээр эб найрамдалые хамгаалха ба бэхижүүлхэ ябадалда тон хүсэтэй түшэг тулгуури болоһой.

ТИРАНА. «Башкими» ба «Зери и Популлит» газетэнүүд Советскэ Армиин үдэртэ зорюулһан түрүү бэшэгүүдые толилоо.

«Советскэ баатарлиг армиин героическа тэмсэлэй ашаар эрхэ сүлөөтэй, бэеэ даанхай байдалтай ба арадай демократитай болоһон манай арад хадаа, —гэжэ «Зели и Популлит» газетэ бэшэнэ, — Советскэ Армиин 32 жэлэй ойн баярай үдэр тус армиие ба тэрэнэй гениальна полководец Сталиниие магтана».

БУДАПЕШТ. Венгерскэ Арадай республикын ажалшан арад Советскэ Армиин 32 жэлэй ойн баярые үргэнөөр тэмдэглэбэ. Бүхы орон доторнь ажалшадай ба венгерскэ арадай армиин сэрэгшэдэй баярай заседанинууд болоо. Столичны олон кинотеатрнууд «Сталинградска байлдаан» гэжэ кинофильмын хоёрдохи серие дахин харуулжа эхилээ. Провинциальна городуудта «Гурбадахи сохилто», «Агуухэ хүбилалта». «Эльба дээрэхи уулзалга» гэжэ кинокартинанууд ба Советскэ Армиин героическа байлдаануудта зорюулагдаһан бусад фильмнүүд харуулагдажа байна.

Венгерскэ газетэнүүд, Советскэ Арми тухай статьянууд, рассказуд, очеркнууд болон шүлэгүүдые толилоо.

БУХАРЕСТ. Бүхы румынска [...] зетэнүүд Советскэ Армиин 32 [...] лэй ойн баярые тэмдэглээ.

Советскэ Арми болбол, — һ[...] «Скынтейя» газетэ бэшэнэ, — О[...] тябрьска революциин арми бай[...] тула, патриотизмын мэдэрэлэ [...] пролетарска интернаци[...]нализмын сурталаар хүмүүжүүл[...] ба эрхимүүлэгдэжэ ба [...] дэжэ байдаг тула сүлөөлэгшэ [...] ми мүн болоно.

Советскэ Арми болбол соц[...]листическэ общество байгуулаг[...] дай интересүүдтэнь империал[...] нуудай халдахые һэдэхэ бүхэ[...] өөһэдынгөө зорилгонуудые ажи[...] татайгаар бэелүүлээ, гэжэ «Ви[...] Синдикала» газетэ тэмдэглэнэ.

ПЕКИН. Пекинскэ ба тян[...]зиньска бүхы газетэнүүд Советскэ Армиин 32 жэлэй ойн баяртай [...] шарамдуулан Генералиссим[...] ба Хитадай ба СССР-эй Зэбсэ[...] Хүсэнүүдэй Министр Маршал В[...] силевскийдэ Хитадай Арадай [...] лэгшэ армиин главна ком[...] далагша Чжу Дэ гэгшын эль[...] һэн амаршалгын телеграмм[...] тэкстые толилоо.

Алдарта ойдо зорюулһан [...] тоото статьянууд газетэнүүдтэ [...] лилогдоо. Советскэ Арми хадаа, [...] жэ «Дагунбао» газетэ бэшэнэ, [...] түрэлтэнэй түүхэдэ узэгдөөгүй [...] шэнэ арми мүн. Советскэ Арми[...] даа хүдэлмэришэд ба таряашад[...] бүридэһэн тула үргэн ниитэ ажа[...] шадай интересүүд түлөө тэм[...] дэг байна, үргэн олон ажалша[...] эсэргүү багахан бүлэг хүнүүдэй [...] тересүүдые хамгаалагша капи[...] листическэ оронуудай арминууд[...] ондоо байна.

УЛАН-БАТОР. Советскэ Арм[...] 32 жэлэй ойдо зорюулагдаһан [...] рай заседани Улан-Баторай [...] нэй театр соо болоо.

Советскэ Армиин 32 жэлэй [...] баяр тухай элидхэлые МНР-[...] Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй Министр [...] нерал-лейтенант Жанчив [...].

Баярай заседанида хабаадагш[...] Генералиссимус И. В. Стали[...] эльгээхэ амаршалгые тон [...] дэжэлтэтэйгээр баталаа.

Норвегиин Коммунистическэ партиин онсо съезд дээрэ

ОСЛО, февралиин 21. (ТАСС). Норвегиин коммунистическэ партиин онсо съездын болоһон, Арадай байшангай гол зал һайндэрэйхээр шэмэглэгдэнхэй байба. Президиумэй стол дээгүүр Маркс, Энгельс, Ленин, Сталинай ехэ портредүүд дэлгээтэй байна, дай үүдхэгшэдтэ эсэргүү, эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ уряалһан плакадуд харагдана.

Съезд дээрэ 300 гаран делегадууд ба айлшад байлсаба.

Компартиин түрүүлэгшэ Левлиен съездэе нээгээ. Тэрэнэй һүүлээр, Норвежскэ коммунистическэ партиин үниинэй гэшүүн, тэрэнэй нэгэдэхи түрүүлэгшэ Эгеде-Ниссен съездын делегадуудта ханд[...] үгэ хэлэбэ. Өөрынгөө нэгэдэ[...] хүсэтэй, дайшалхы партии бай[...] хын тула, партиинһаа зэргэнэ[...] бүхы антипартийна этэгэдүүд[...] бүрин сэбэрлэхэ ёһотойб[...] съездые уряалба.

Данинин, Финляндиин, Испан[...] Румыниин, Германиин, Польш[...] Швециин ба Франциин комму[...]тическэ болон хүдэлмэриш[...] ахадуу партинуудай делегаци[...] тус съездые амаршалаа.

ВКП(б)-гэй Центральна Ко[...] тедһээ телеграфаар абтаһан а[...] шалгые съезд нэрьемэ, удаан [...] хашагүй альгаташалгаар угтаба.

Норвегиин Коммунистическэ партиин съезд[...]

Советскэ Союзай Коммунистическэ Партиин Центральна Комитет болбол Норвегиин Коммунистическэ партиин ээлжээтэбэшэ съездэдэ баяр хүргөөд, ажалдань амжалтануудые хүсэнэ.

Марксизм-ленинизмын революционно принципүүдые хүтэлбэри болгон, Норвегиин Коммунистическэ парти өөрынгөө зэргэнүүдэй нэгэдэлые хангаха ба Норвежскэ арадай ажабайдалай интересүүдэй түлөө тэмсэлдэ, шэнэ дайнда эсэргүү ба эб найрамдалай түлөө, демократи ба социализмын түлөө тэмсэлдэ, ороной националь бэеэ даанхай байдалые хамгаалха ябадалда Норвегиин хүдэлмэришэн ангиие ба ажалшадые хүтэлхэ [...] эх Советскэ Союзай Коммун[...] ческэ Партиин Центральна [...] тет этигэнэ.

Советскэ Союзай Коммун[...] ческэ Партиин Центральна [...] митедэй даалгабараар

М. СУСЛОВ

Удаалуулан Болгариин, Чех[...]ловакиин, Англиин ба Венгр[...] коммунистическэ партинуудай амаршал[...] телеграммануудые соносходоо.

Хэлсэхэ зүйлэй нэгэдэхи асуу[...]даар—«Партиин нэгэдэлэй т[...] генеральна зүб хараа шугам[...] практикын түлөө» гэһэн [...] компартиин түрүүлэгшэ Леви[...] хэбэ.

Норвежскэ компартиин ээлжээтэбэшэ съездын хүдэлмэри дүүрэе

ОСЛО, февралиин 23. (ТАСС). Норвегиин компартиин ээлжээтэбэшэ съезд февралиин 22-то хүдэлмэрээ дүүргэбэ. Политическэ резолюци ба партидахи байдал тухай резолюци нэгэн һаналаар баталагдаа.

Эб найрамдалай ба ороной бэеэ даанхай байдалые хамгаалха; Норвегиин хүдэлмэришэн ангиин ба ажалшадай ажабайдал һайжаруулхын түлөө тэмсэл; хүсэтэй компарти байгуулха ба тэрэнэй нэгэдэлые бэхижүүлхэ асуудалнууд политическэ резолюци соо ойрын зорилгонууд болгогдон заагдаһан байна.

Партидахи байдал тухай резолюци соо, Фуруботнын фракционно бүлэгэй антипартийна абуулга эрид шүүмжэлэгдэбэ. Энэ бүлэгэй тала баридаг 22 хүн, тэрэ тоодо Фуруботн, Роальд Хальворсен, Лейф Ветлесен, Эгинь Берг ба бусад партиһаа гаргагдаа.

Партиин шэнэ Центральна Комитет 12 хүнэй составтайгаар [...] гэн һаналаар һунгагдаа. Тэрэ[...] Эмиль Левлиен, Странд-Иогав[...] Арне Петерсен, Дагмар Хау[...] Рольф Рюд (эдэнэр бүгэдөөрөө[...] гэй түрүүшын составта бай[...] Иорген Фогт, Юст Липпе, Халь[...] Серум, Ивар Ли, Рейдар Лар[...] Даги Бреннум, Коре Лерс гэ[...] оролсобо.

Эмиль Левлиен нэрьемэ аль[...] шалгаар угтагдан, нэгэн һана[...] партиин түрүүлэгшэдэ дахинаа [...] гагдаа.

Съездэдэ хабаадагшад [...] ВКП(б)-гэй Центральна Ком[...] тэ ба бүхэдэлхэйн пролетар[...] вождь, багша нүхэр И. В. Ста[...] да амаршалга эльгээхэ тухай[...] хэбэриие нэрьемэ альгаташа[...] угаахэ дэжэлтэтэйгээр баталаа.

Харюуцалгата редактор[...] орлогшо Ц. Б. БУДА[...]

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Үнэн), **ТЕЛЕФОНУУД:** отв. редактора—23; АТС—1-80, зам. отв. редактора—7-85; отв. секретаря 3-23; отделов партийной и комсомольской жизни, культуры и быта—4-52; пропаганды и агитации—7-85; сельского хозяйства, промышленности и транспорта—6-54; переводов—3-23; писем трудящихся и информации—6-84 (2 зв.); об'явлений 2-64 (2 зв.); Для междугородных переговоров—16.

Н—02243. Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000.